

Datum: 5. 1. 2021

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST TZS

Dimičeva ulica 13, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
f: +386 1 58 98 219
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0313 8100 0518 803

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE POZIVA VLADO K TAKOJŠNJI ODPRAVI PREPOVEDI OBRATOVANJA PRODAJALN V STATISTIČNIH REGIJAH Z UGODNEJŠO EPIDEMIOLOŠKO SLIKO

Trgovinska zbornica Slovenije (TZS) ponovno poziva Vlado RS k odpravi prepovedi obratovanja prodajaln, ne glede na blagovne skupine v statističnih regijah z ugodnejšo epidemiološko sliko. V času trajanja epidemije, ko trgovina uspešno opravlja nalogo nemotene osnovne preskrbe prebivalstva, se je izkazalo, da se je ta dejavnost izjemno dobro odzvala in dosledno upošteva ter izvaja vse predpisane ukrepe za zajezitev širjenja okužb s COVID-19. Posledično ugotavljamo, da je v trgovini okužb malo in tudi te so v delovno okolje vnesene predvsem iz domačega okolja zaposlenih. TZS opozarja na resnost situacije v trgovini z neživili, ki je glede na odloke vlade od razglasitve epidemije v marcu 2020 zaprta v celoti ali deloma že skoraj pet mesecev. Mnogi trgovci, predvsem mala in srednja podjetja, katerim je poslovanje s potrošniki prepovedano, se obračajo na nas in nas seznanjajo, da so njihove rezerve pošle v celoti ter da državna pomoč nikakor ne zadošča za pokritje stroškov. TZS poziva Vlado RS k temu, da se trgovini z neživili nemudoma omogoči opravljanje dejavnosti ob izvajanju vseh potrebnih zaščitnih ukrepov NIJZ in drugih pristojnih institucij. S tem bi prizadetim podjetjem vlada dala vsaj nekaj možnosti za njihovo preživetje in za ohranitev delovnih mest, saj dosednji ukrepi za pomoč zaprtim podjetjem niso bili zadostni. Na TZS prav tako vztrajamo, tako kot smo predlagali že ob sprejemanju zadnjega interventnega zakona PKP7, da je potrebno ukrep začasnega čakanja na delo podaljšati do konca aprila 2021. Podjetja in njihovi zaposleni, ki na podlagi vladnega odloka, deloma ali v celoti ne morejo opravljati svoje dejavnosti, namreč ne morejo koristiti drugega ukrepa, kot je npr. delno subvencioniranje skrajšanja delovnega časa, saj svoje dejavnosti ne izvajajo, ker je ne smejo. S ciljem ohranjanja delovnih mest ponovno apeliramo na Vlado RS in sindikate, da v okviru socialnega dialoga poiščemo skupno rešitev, ki ne bo privedla do dodatnega odpuščanja zaradi spremenjenega načina določanja višine minimalne plače, saj takšno povečanje minimalne plače v času največje gospodarske krize zadnjih 70 let za podjetja v gospodarstvu ni izvedljivo.

V času trajanja epidemije, ko trgovina uspešno opravlja nalogo nemotene osnovne preskrbe prebivalstva, se je izkazalo, da se je ta dejavnost izjemno dobro odzvala in dosledno upošteva ter izvaja vse predpisane ukrepe za zajezitev širjenja okužb s COVID-19. Posledično ugotavljamo, da je v trgovini okužb malo in tudi te so v delovno okolje vnesene predvsem iz domačega okolja zaposlenih. Temu pritrjuje tudi analiza TZS, na podlagi katere ugotavljamo, da je v obdobju med 16. 12. 2020 in 29. 12. 2020 delež aktivnih okužb v prodajalnah manj kot 1,5 %, in v primerjavi s predhodnim analiziranim obdobjem med 9. 12. 2020 in 22. 12. 2020 ni narasel. Tudi iz podatkov NIJZ, COVID sledilnika z dne 4. 1. 2021 o virih in lokacijah okužb za obdobje 21. 12. do 27. 12. 2020 izhaja, da je bila trgovina vir okužbe zgolj za 1,76 % oseb, kar kaže na učinkovitost preventivnih ukrepov v tej dejavnosti kar je tudi pomemben argument za sproščanje omejevalnih ukrepov v tej dejavnosti.

TZS opozarja na resnost situacije v trgovini z neživili, ki je glede na odloke vlade od razglasitve epidemije v marcu 2020 zaprta v celoti ali deloma že skoraj pet mesecev. Mnogi trgovci, predvsem mala in srednja podjetja, katerim je poslovanje s potrošniki prepovedano, se obračajo na nas in nas seznanjajo, da so njihove rezerve pošle v celoti ter da državna pomoč nikakor ne zadošča za pokritje

stroškov. V teh podjetjih izražajo bojazen, da plač svojim zaposlenim v januarju 2021 ne bodo mogli več izplačati, saj so ostali brez vsakršnih prihodkov.

Glede na to, da vlada v naših dosedanjih apelih ni prisluhnila temu, da je potrebno najbolj prizadetim, to je z vladnim odlokom v celoti ali deloma zaprtim podjetjem, povrniti izpad prihodka v času njihovega zaprtja za namen pokrivanja stroškov dela in fiksnih stroškov v celoti, TZS poziva Vlado RS k temu, da se trgovini z neživili nemudoma omogoči opravljanje dejavnosti ob izvajanju vseh potrebnih zaščitnih ukrepov NIJZ in drugih pristojnih institucij. S tem bi prizadetim podjetjem vlada dala vsaj nekaj možnosti za njihovo preživetje in za ohranitev delovnih mest, saj dosednji ukrepi za pomoč zaprtim podjetjem niso bili zadostni.

TZS vztraja, tako kot smo predlagali že ob sprejemanju zadnjega interventnega zakona PKP7, da je potrebno ukrep začasnega čakanja na delo podaljšati do konca aprila 2021. Pri tem velja poudariti, da se ukrep začasnega čakanja na delo po veljavni zakonodaji konča z 31. januarjem 2021 in nima možnosti podaljšanja. Podjetja in njihovi zaposleni, ki na podlagi vladnega odloka, deloma ali v celoti ne morejo opravljati svoje dejavnosti in so zaradi epidemije tudi najbolj prizadeti, praktično ne morejo koristiti drugega ukrepa, kot je npr. delno subvencioniranje skrajšanja delovnega časa, saj svoje dejavnosti ne izvajajo, ker je ne smejo. Okrevanje neživilske trgovine in drugih storitvenih dejavnosti po epidemiji COVID-19 bo zato zelo zahtevno, vsakršno podaljševanje prepovedi, brez podpornega ukrepa »začasnega čakanja na delo«, pa vsekakor pomeni dodatno poslabšanje njihovih možnosti za okrevanje in s tem tudi za ohranitev številnih delovnih mest.

S ciljem ohranjanja delovnih mest ponovno apeliramo na Vlado RS in sindikate, da v okviru socialnega dialoga poiščemo skupno rešitev, ki ne bo privedla do dodatnega odpuščanja zaradi spremenjenega načina določanja višine minimalne plače, saj takšno povečanje minimalne plače v času največje gospodarske krize zadnjih 70 let za podjetja v gospodarstvu ni izvedljivo. Glede na to, da je zaprte skoraj 80 % trgovine, se posledice že čutijo na trgu dela, na kar kažejo tudi zadnji podatki Zavoda RS za zaposlovanje, saj je bilo v obdobju januar-december 2020 na zavodu na novo prijavljenih kar 10.731 oseb iz trgovinske dejavnosti, kar je kar za 33,9 % več kot v enakem obdobju lani.

Na TZS pozdravljamo uspešen začetek cepljenja, ukrepe preventivnega hitrega testiranja na prostovoljni osnovi in možnost financiranja hitrih testov za zaposlene v okviru PKP7, kar bo dodatno zmanjšalo tveganja za širjenje okužbe, hkrati pa tudi navajamo, da se glede na Načrt sproščanja ukrepov ob pojenjanju epidemije COVID-19 po objavljenih podatkih sledilnika dne 4. 1. 2020, nahajamo v rdeči fazi, saj je število hospitaliziranih oseb na dan 2. 1. 2021 padlo pod 1.200, v nekaterih epidemiološko najbolj ugodnih statističnih regijah pa to število ne presega 910, kar je izjemno spodbuden podatek. TZS je danes s pismom predsedniku Vlade RS in ministru za gospodarstvo pozvala k takojšnjemu sproščanju omejitev poslovanja prodajaln, ki so v skladu z vladnim odlokom še vedno zaprte, in sicer v vseh tistih statističnih regijah, v katerih je na podlagi sledilnika COVID-19 epidemiološko stanje najbolj ugodno.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE